

nem mindig ott üti fel a fejét a leghevesebben, ahol szabadságszerető magyar és holland protestánsok találkoznak. Megkapó, ahogyan ez a kór a múltban, éppúgy, mint ma is, egyre-másra embereket fertőz meg és készítet arra, hogy elkötelezettségben és barátságban egymást megelőzzék.’ Nem lehetetlen, hogy Henk van de Graaf ez utóbbi mondat papírra vetése közben személyesen Juhász Tamásra gondolt.

Nagytiszteletű Professzor Úr! Tisztelt Tanártársunk! Kedves Tamás!

Már múlik február, a hó lassan elolvad és elérkezik a ház körüli tavaszi munkák ideje. Ezért ha majd hozzáfogsz új otthonod körül a kerttakarításnak, és erőt vesz rajtad a kellemes fizikai fáradtság, kérünk, ne késlekedj, húzd elő kedvenc kerti székedet, telepedj bele egy kissé, és vedd és olvasd ezt a kötetet nagy élvezettel. Kívánjuk, hogy úgy ebben, mint minden más munkádban is, teljes gyönyörűséged legyen.”

Kállay Dezső

Miután Kállay Dezső átnyújtotta a díszkötésbe öltöztetett tanulmánykötetet, Juhász Tamás ezekkel a szavakkal szólt a Szenátus tagjaiboz és az őt köszöntő egybegyűltekhöz:

„1. Köszönöm szépen! *Köszönöm Istennek*, hogy elég öreggém, és így elegendő ürüggyé tett ahhoz, hogy kedves kartársaim és útítársaim megírják ezt a könyvet. Hogy Jézus Krisztus kolozsvári (Farkas utcai), lőrincrévei, detrethemtelepi anyaszentegyháza s nem utolsósorban a Teológia istentiszteleti és tudományos közösségében növekedni és szolgálni engedett. Hogy Szentlelke egy s más ajándékával úgy-ahogy kistaffrozott, s ennek segítségével sokfelé megfordulhattam a szent tudomány berkeiben, s ha volt, kis áldozati motyómat itt-ott le is tettem.

Istené a hála szüleimért, nagyszüleimért és dédszüleimért, akiktől a két haza egyházi és művelődési forrásain táplált keresztyénségemet és magyarságomat örököltem, akiktől erdélyi helytállást tanultam, s akik közül többen a szent tudomány hitvallói voltak. A felsorolt egyházak is, a családban előttem járók is, de Erzsébet* és a gyermekeim is, mind arra tanítottak, hogy forgolódásunkban nagyon fontos: ne szólják meg a ház elejét; vagy, ahogy Tinódi mondja, „Krisztust énmiattam – miattunk – pogány ne gyalázza”. Erre aztán leginkább itt a Teológián töltött évek alatt igyekeztem kinosan ügyelni, hiszen gyerekkorom óta tudom: a Kolozsvári Protestáns Teológia, s az innen kikerülő lelkipásztorok nélkül mind az erdélyi protestáns egyházak, mind az erdélyi magyarok alig, vagy csak nehezen boldogulnának.

A Kolozsvári Teológia jelentőségét illetően hadd idézzek valamit. Meglepőt mondott idősebb tanártársam tizenöt évvel ezelőtt: a tanári kar, tudományos felkészültség tekintetében, felülmúlta a korábbi tanárnemzedékeket, beleértve a két világháború közötti „aranycsapat”-ot is! Most, tizenöt év után, jó lelkiismerettel „überelem” Kozma Zsolt észrevételét: Azóta még fiatalodott a tanári kar, de mind a tudományos színvonal, mind a lelkésznevelés ügye iránti elkötelezettség tekintetében „öregbedett”. Köszönöm Istennek, hogy huszonkilenc évet tölthettem a teológia iránti ügyelettel és féltéssel. Szép hosszú idő! (Bár magamban, halkán hozzáteszem néha az egyszerű székely mondását: *Vót abban csúf es, istállom...*)

2. A „köszönöm” mellett valamit köszönettel kell kiigazítanom. Nem hatvanöt éves vagyok, hanem *hatvanhat*. Szeretem ezt a hatvanhatot, mert kerekesebb szám a hatvanötönnél, több az osztója, mint amannak, s ráadásul emlékeztet a személyi igazolvá-

* Ti. Juhász Tamásné Dobai Erzsébet.

nyom számára. A személyi számom utolsó hármas számcsoportja ugyanis hatszázhatvanhat... Szóval, hatvanhat. Öreg vagyok, mint az országútja. Van az Egyesült Államokban egy országút, Chicago és Los Angeles között, az még nálam is öregebb. A *coast-to-coast*, azaz parttól partig húzódó közlekedést szolgálja ez a híres 66-os út, a Route Sixty-Six. Igazuk van az amerikaiaknak: a 66 *rút*, legalábbis ha évek számát jelöli (tudniillik a kártyában nem rút...). Szóval nem abszolút értelemben rút, van benne valami szép is – s a jó protestáns amerikaiaknak ebben is igazuk van –: tudniillik elvezet a *túlso partra*, ahol az angyalok (*los angeles*) vannak...

3. A köszönet és az életkorom feletti tünődés után még valamit mondanom kell: ma van a *kommunizmus áldozataira emlékezés világnapja*. Huszonkét évvel ezelőtt, amikor a világ azt hitte, hogy végképp maga mögé utasította a bolsevik diktatúrát, de nem indított harcot a fehér materializmus és a marxista ökonómánia ellen, akkor tett a világ jó szolgálatot a kommunizmusnak. Belesett a kommunisták csapdájába, akik feje tetejére fordították a józan észet, azt állítva, a világ külső változása maga után vonja a tudat változását. Ha harcolunk a kommunizmus ellen, ha számít nekünk valamit áldozatainak emléke, sürgősen térjünk át a politikai múlt-tisztogatás helyett az agyakban és az életvitelben történő sepregetésre. Ha ilyen *metanoiával*, elménk megújulásával próbálgatjuk körmünket a kommunizmuson, az ördög eme huszadik századi csúf ábrázatán, akkor ez a nap valóban világméretű jelentőséget nyer, és Istennek kedves és jó akaratát fogjuk szolgálni.”

Juhász Tamás életrajza

Dr. Juhász Tamás Kolozsváron született 1946. január 23-án. Édesapja, dr. Juhász István (1915–1984) lelkész, teológiai professzor, 38 éven át oktatott egyháztörténelmet a Kolozsvári Protestáns Teológián (1945–1983). Édesanyja, Tavasz Mária (1916–1979), a filozófus és teológiai tanár, Tavasz Sándor lánya, 1948-ig a kolozsvári leányiskola vallástanára volt. Testvérei: András László (sz. 1941–1993), Péter (sz. 1944), Máté (sz. 1950) és Mária (sz. 1954).

Elemi és középiskolai tanulmányait Kolozsváron végezte az 1-es számú fiúiskolában. Szakmai önéletrajzában éllel jegyzi meg, hogy iskolája, a ma már Gheorghe Șincai néven ismert elméleti líceum, tanulmányi éve alatt, 1952–1963 között még háromszor kapott új nevet (2-es számú, majd „Ady Endre”, később „Ady-Șincai” Líceum). A polgári értékek tiszteletére, népe, egyháza és Erdély iránti elkötelezettségre nevelt ifjú fülében a feltörekvő, új, más értékrend fokozatos térhódításáról árulkodó nevek egyre idegenebbül csengtek. Érettségi után, 1963-ban felvételizett a Kolozsvári Protestáns Teológiára. A négy év tanulmányi idő lezárásával, 1967-ben első lelkészképesítő vizsgát tett, és még az év őszén beiratkozott az Intézet doktori tanfolyamára. 1969-ben megszerezte második lelkészképesítő oklevelét. 1970–1972 között a Fehér megyei Lőrincréven teljesített helyettes segédlelkészi szolgálatot. A gyülekezet 1972-ben rendes lelkészévé választotta. Lőrincrévei szolgálata idején, 1971-ben házasságot kötött a könyvtárszakot végzett Dobai Erzsébet-Piroskával. Házasságukból két gyermek született, Péter (1972) és Márta (1974). 1974-ben elfogadta a detrehemtelepi gyülekezet meghívását, ahol tíz évig szolgált. A parókián töltött 14 év közösségi élményeit és gyakorlati tapasztalatait kiválóan hasznosította a lelkészképzés területén, hogy a felnövekvő lelkésznevezdékek ténylegesen gyülekezeti lelkipásztorokká formálódjanak. 1984-ben a teológiai tudományok ifjú doktora meghívást kapott a Kolozsvári Protestáns Teológia Rendszeres Teológiai Tanszékére.